

Magazine

Cosun

NR. 2

2023

04

De weg naar een toekomstbestendige teelt

06

Cosun verduurzaamt met onderzoek en innovaties

11

Innovaties versterken de suikerketen

Plant Positive Nutrition

Het Cosun Nutrition Center heeft onlangs het magazine Plant Positive Nutrition gelanceerd. Het digitale magazine is bestemd voor gezondheidsprofessionals en iedereen die geïnteresseerd is in nieuws rondom plantaardige voeding, uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek en verdiepende interviews met experts op het gebied van voeding, gezondheid en duurzaamheid.

In het eerste nummer wordt onder de kop 'Waren Van Gogh's aardappeleters hun tijd ver vooruit?' uitgebreid ingegaan op aspecten van de eiwittransitie. Ook wordt de vraag beantwoord: 'Hoe word je je eetbuien de baas?'. De eerste editie is te raadplegen via <https://lnkd.in/g5j4H9f9>. Aanmelden voor het magazine kan via <https://lnkd.in/grBEuGTK>. Het verschijnt vier keer per jaar.

Index

Van de voorzitter.....	3
De weg naar een toekomstbestendige teelt.....	4
Cosun verduurzaamt met onderzoek en innovatie.....	6
Het Cosun Nutrition Center doet voedingsvoorlichting.....	8
Kennis versneld inzetten.....	10
Innovaties versterken de suikerketen.....	11
IRS-informatie.....	12
Kort Nieuws.....	16

Contact

Cosun

Postbus 3411, 4800 MG Breda
076-5303307
secretariaat.rvb@cosun.com
www.cosunleden.nl

Cosun Beet Company agrarische dienst

Postbus 100,
4750 AC Oud Gastel
0165-525252
agrarischedienst@cosunbeetcompany.com
www.cosunleden.nl

Colofon

Cosun Magazine

is een uitgave van Coöperatie Koninklijke Cosun U.A. voor leden van Cosun

Fotografie in dit nummer

Royal Cosun, Cosun Beet Company, IRS, Michel Heerkens en Twan Wiermans

Foto-omslag

Onderzoek in klimaatkamer van het IRS BeetLab

Basisontwerp

Wardtaal / Breda

Opmaak en druk

Schuttersmagazijn, Hasselt

© Coöperatie Koninklijke Cosun U.A., 2023

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Cosun's Compostdag

De digestaat van Cosun Beet Company blijkt ook populair onder de bevolking. Tijdens de landelijke compostdag op 25 maart werd bij de fabrieken in Dinteloord en Vierverlaten maar liefst 230 ton digestaat opgehaald. De digestaat was gratis op te halen. Zowel in Dinteloord als in Vierverlaten kwamen bewoners met aanhangers, kippers en zakken om digestaat op te halen.

Jaarverslag

Bij dit nummer van Cosun Magazine zit een samenvatting van het Jaarverslag 2022. Het volledige Jaarverslag 2022 is te raadplegen op www.cosun.nl (onderdeel downloads).

De toekomst

De afgelopen maanden is hard gewerkt aan het opstellen van een landbouwakkoord. Een akkoord, dat perspectief moet bieden voor de sector en bijdraagt aan een toekomstbestendige keten. Cosun wordt hierin vertegenwoordigd door de BO Akkerbouw aan de Sectortafel en via de FNLI (Federatie Nederlandse Levensmiddelenindustrie). Als akkerbouwsector hebben we forse uitdagingen, onder andere op het gebied van gewasbescherming, waterkwaliteit, beschikbaarheid van voldoende grond en zoet water. Het is een grote opgave om voor de nabije toekomst tot weerbare voedselsystemen te komen. Echter, we hebben ook een goed verhaal te vertellen en we kunnen oplossingen bieden. Om die doelen te realiseren is een constructieve samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven noodzakelijk. Een landbouwakkoord zou hierbij moeten helpen.

Toekomstperspectief

De BO Akkerbouw heeft de afgelopen winter gezamenlijk met de leden gewerkt aan een nieuw perspectief voor de akkerbouw met *Ruimte voor de nieuwe akker*. Nederlandse akkerbouwers zijn wereldwijd toonaangevend in duurzame teelten en kennisverspreiding. De vraag naar eiwitgewassen groeit. Ook de vraag naar vezelgewassen en co-producten uit de verwerking als alternatief voor fossiele grondstoffen groeit.

Voor een gezonde bedrijfsvoering is het versterken van biodiversiteit van belang. De pas opgestelde Biodiversiteitsmonitor Akkerbouw is een hulpmiddel om inspanningen hiervoor te belonen. De sector gaat een grotere rol spelen in de productie van duurzame energie en dit alles komt samen in het nieuwe toekomstperspectief.

Een belangrijke voorwaarde om voorop te blijven lopen is investeren in kennis en innovatie. Dit komt zowel terug in

veel onderzoeksprojecten van Cosun, als ook in de inspiratieboerderijen, waarvan de eerste recent is geopend. Onderzoek en innovatie is dan ook een passend thema voor deze Cosun Magazine.

Financiële resultaten

Ieder jaar in maart wordt met de raad van beheer en raad van toezicht de jaarrekening besproken, die in de eerste maanden van het jaar wordt opgemaakt door Cosun en gecontroleerd is door onze accountant. Na controle zijn geen verschillen vastgesteld met de eerdere weergave in januari, die is gebruikt als basis voor onze presentatie aan u in de kringvergaderingen. De financiële positie van Cosun is onverminderd goed en het jaarresultaat is fors verbeterd. De officiële vaststelling gebeurt in de ledenraad van 6 juni. In het jaarverslag wordt een terugblik op het voorbije jaar vastgelegd. De samenvatting hiervan is meegestuurd met dit Magazine. Hoge suikerprijzen hebben op het goede resultaat een grote invloed gehad. Voorlopig zijn de verwachtingen op de wereldmarkt positief.

Behalve over de financiële resultaten, hebben wij in de kringvergaderingen ook met u gesproken over een toekomstbestendige keten. Op basis van uw reacties zullen we onze inspanningen op dit gebied onverminderd voortzetten.

Nieuwe ronde

Het voorjaar komt traag op gang en zal ongetwijfeld leiden tot gemiddeld lagere kilogram opbrengsten in onze gewassen. Achterblijvende opbrengsten door weersinvloeden zullen mogelijk ook een effect hebben op de markt. Dit is geen nieuw fenomeen en herkenbaar voor de Europese situatie. We hebben ervaren dat dit niet per se hoeft te leiden tot lagere financiële opbrengsten.

Dit is mijn laatste column. Mijn termijn als voorzitter zit erop. Vanaf het volgende nummer neemt Arwin Bos het stokje over. Ik wens Arwin veel succes en dat hij als nieuwe voorzitter er ook zo veel plezier aan mag beleven. Cosun is een prachtige coöperatie om je voor in te mogen zetten. Ik dank u allen voor het gestelde vertrouwen de afgelopen jaren, de waardevolle contacten en de fijne samenwerking. Het ga u goed.

Dirk de Lugt
voorzitter

Met name de opkomst is een erg risicovolle periode in de bietenteelt

De weg naar een toekomstbestendige teelt

De Europese 'Farm to Fork'-strategie is slechts één van de maatschappelijke vraagstukken, waar we als sector momenteel mee te maken hebben. De noodzaak voor onderzoek en innovatie is groot. Het IRS zoekt een weg naar een toekomstbestendige bietenteelt.

"Een onderdeel van de 'Farm to Fork'-strategie is dat de afhankelijkheid van chemie beperkt wordt", aldus Jan Willem van Roessel, directeur van het IRS. Specifiek is het doel 50% minder gewasbeschermingsmiddelen in 2030. "De beschikbaarheid van middelen staat enorm onder druk. Daarnaast is er een grote maatschappelijke behoefte om minder afhankelijk te worden van chemie." Veel van de huidige middelen zullen het naar verwachting niet redden bij een herbeoordeling, voorziet hij. "We worden als sector gedwongen om breder te denken." Momenteel werkt het IRS mee aan

meerdere PPS-projecten (Publiek Private Samenwerking) waarin onderzoek gedaan wordt naar alternatieve teeltmethodes die een bijdrage kunnen leveren aan de reductiedoelen. "Bieten zijn een sterk gewas" aldus Jan Willem, "maar vooral de opkomst is een risicovolle periode. Als je op dat moment minder of zelfs geen chemie meer mag gebruiken, wordt het ingewikkeld om bieten te telen."

Grondige aanpak bodemplagen

Binnen 'PPS Grondige aanpak bodemplagen' wordt onderzoek gedaan naar de beheersing van verschillende

bodemplaginsecten, waarbij het IRS zich voornamelijk richt op wortel-duizendpoten en ondergrondse springstaarten. "Primair zijn deze insecten eigenlijk hele nuttige opruiers", zegt Linda Frijters, specialist nematoden en insecten bij het IRS. "Ze zorgen dat nutriënten weer beschikbaar komen in de bodem. Helaas kunnen ze bij grote aantallen ook veel schade veroorzaken, omdat ze ook kiemplanten kunnen aanvreten." De opzet van deze PPS is om juist een stapje terug te doen: "We kijken niet naar welke middelen we kunnen toepassen, maar vooral naar de leefwijze,

levenscyclus en alternatieve beheersing. Dit doen we via zowel literatuuronderzoek als met proeven." Het eerste jaar van het onderzoek is net afgerond. Dit jaar ligt er voor het tweede jaar een IRS-proefveld met onder andere groenbemesters. Het onderzoek wordt samen met WUR en Vertify uitgevoerd, waar ook gekeken wordt naar de monitoring en beheersing van ritnaalden en emelten.

Alles draait om balans

"Als in de toekomst minder chemie mag worden gebruikt, zullen we echt moeten kijken naar andere oplossingen om de populaties van nature klein te houden", aldus Linda. In de IRS-proeven wordt gekeken of het kiezen van de juiste groenbemesters en de toevoeging van organische stof hierbij kan helpen. "We weten dat groenbemesters veel voordelen hebben, maar zeker ook nadelen. Het grootste voordeel is dat ze organische stof toevoegen aan de bodem. Hierdoor komt meer voedsel beschikbaar voor de wortelduizendpoten en springstaarten, die dan de bietenplanten met rust laten", legt ze uit. "Het nadeel is, juist door dit hogere gehalte aan organische stof, dat de plagen zich beter kunnen vermeerderen. Hierdoor zijn in de bodem meer insecten aanwezig, waardoor de kans dat ze schade veroorzaken weer groter is." In dit project wordt gezocht naar een balans tussen deze voor- en nadelen.

Kennis uit de praktijk

"In deze PPS zoeken we ook naar hulp vanuit de praktijk en proberen we telers er heel actief bij te betrekken", geeft Linda aan. Vorig jaar is een enquête uitgezet waarmee gezocht werd naar telers die veel of juist weinig problemen hebben met bodemplagen. "Door kennis uit de praktijk te halen, komen we wellicht teeltmaatregelen tegen, waar we zelf niet eerder aan hadden gedacht."

Groen op zaad

Een andere PPS waarin het IRS meewerkt, is de PPS Groen op zaad. "Voor diverse gewassen en verschillende bodemschimmels wordt onderzoek gedaan naar de werking, inzetbaarheid en toepassing van 'groene middelen' op zaad. Een groen middel is niet chemisch, maar iets dat leeft. Denk bijvoorbeeld aan micro-organismen", vertelt Suzanne Gunter, specialist alternatieve teeltsystemen bij het IRS. Samen met andere deelnemers wordt bekeken welke middelen interessant zijn, onder andere voor de bietenteelt. Bij het IRS wordt op dit moment onderzoek gedaan in klimaatkamers. "We willen kijken of de toepassing van groene middelen op bietenzaad mogelijk is en of het een oplossing kan bieden tegen ziekten en plagen in een van de meest cruciale stadia van de ontwikkeling van de plant."

Krachtenbundeling

Op de vraag waarom deze samenwerking zo belangrijk is, weet Suzanne een duidelijk antwoord: "Op zichzelf is ieder bedrijf natuurlijk ontzettend goed in een specifiek onderdeel van het hele proces. Maar zonder krachtenbundeling is het veel moeilijker om in korte tijd grote stappen vooruit te zetten." Soms lijkt 2030 zo dichtbij voor zulke ingrijpende doelen, maar toch kan in korte tijd veel gebeuren. "Je moet de kracht van onderzoek en innovatie niet onderschatten. Soms kan het heel snel gaan. Daar geloof ik écht in."

Hoopvol de toekomst in

De richting die we als sector op moeten, is volgens Jan Willem wel duidelijk. "Het zal niet makkelijk worden, maar ik verwacht dat het mogelijk is om met 50% minder gewasbeschermingsmiddelen bieten te blijven telen én dat het dan nog steeds een rendabele teelt blijft. Voorwaarde is wel dat essentiële middelen beschikbaar blijven." De belangrijkste besparing in volume moet komen uit herbicidengebruik. Simpelweg omdat meer dan 80% van de actieve stof in suikerbieten gebruikt wordt in de onkruidbestrijding. Er is nog veel onderzoek nodig, maar daarna moet het ook nog toegepast gaan worden in de praktijk. Ook de voorlichtingsboodschap hoort bij het werk van het IRS. "Voor ons houdt het niet op bij wetenschappelijke publicaties of een presentatie voor een congres. We gaan er ook écht mee de boer op en we proberen telers en de sector op zoveel mogelijk manieren van de juiste informatie te voorzien."

Samantha Pot
medewerker Voorlichting (IRS)

Van links naar rechts:
Suzanne Gunter, Linda
Frijters en Jan Willem van
Roessel

Cosun verduurzaamt met onderzoek en innovatie

In het Cosun innovation center en in de business-groepen wordt hard gewerkt aan de verduurzaming van de keten. Met behulp van onderzoek en technologische innovatie moet onder andere de CO₂-emissie worden gereduceerd. Ook voor het boeren-erf wordt meegedacht aan oplossingen.

'H2-Agri' is een van die projecten. Doel is te onderzoeken hoe haalbaar het is dat boeren zelf groene waterstof produceren, bijvoorbeeld als brandstof voor hun trekker. "Daar zit perspectief", zegt Johan Dijkstra, senior innovatiemanager bij Cosun Innovation en programmamanager van het Cosun-onderzoeksprogramma SCO₂RE, dat werkt aan een emissievrije toekomst voor Cosun. "De meeste boeren met zonnepanelen hebben een overschot aan zonnestroom. Daarmee kun je waterstof produceren", zegt Dijkstra. In een onderzoek, waarin Cosun sinds vorig jaar samen met ondermeer

Friesland Campina en de Rabobank participeert, wordt vooral gekeken naar de randvoorwaarden, de financiële haalbaarheid en de benodigde vergunningen om zoiets in de praktijk te kunnen realiseren. Om die laatste reden participeert ook de provincie Groningen in het onderzoek, want behalve de technische en financiële haalbaarheid, gaat het ook om aspecten als veiligheid en de infrastructuur.

CO₂-reductie

"H2-Agri is een van de lopende pilot-projecten rondom het thema klimaat en energie onder het programma Groeikracht", vertelt Petra Hissink, sinds 1 oktober directeur Sustainability. Dat ook Friesland Campina en de Rabobank bij het project zijn betrokken, onderstreept het bredere boerenbelang dat ermee gediend is. Uiteindelijk, in 2050 zal immers iedereen van het aardgas en de diesel af moeten zijn.

Bij de uitdaging om de CO₂-uitstoot te verminderen rekent de overheid ook op de zegeningen van 'carbon farming'. "De landbouw krijgt van de overheid bij de vastlegging van koolstof in de bodem een grote rol toebedeeld, maar het maakt nogal een verschil of je gewassen teelt voor bouwmaterialen of voor de oogst van voedsel. Bij een teelt voor voedsel heb je geen

langdurige vastlegging, maar een tijdelijke", zegt Hissink. Bij de teelt van bijvoorbeeld hennep of olifantsgras voor bouw materiaal gebeurt dat wel. Van de totale CO₂-emissies van Cosun vindt tweederde elders in de keten plaats: in de teelt, bij de productie van hulpstoffen en verpakkingsmateriaal die worden gebruikt, en bij de logistiek. "Het is een flinke uitdaging, maar geen onmogelijke", stelt Dijkstra. Ook voor de Cosun-bedrijven zelf wordt het nog een hele kluit, want het complete productieproces moet – met de toekomstbestendige duurzame productieketen voor ogen – over op groene stroom of groen gas. "Verduurzaming kost geld, maar het levert ook geld op. Je bespaart vaak ook op energiekosten. Gemiddeld heb je een energie-investering binnen twee tot zes jaar terugverdiend. Bovendien: Je afnemers eisen dat je duurzaam bent", zegt Dijkstra.

Duurzaam in de aardappelketen

Met hulp van het Cosun innovation center zijn de bedrijven inmiddels een aardig eind op weg aan het raken. "Met de vergroening van de elektriciteitsvraag is Cosun al heel ver gevorderd, maar de warmtevraag vergroenen is een stuk moeilijker", zegt Hissink. Dat heeft in sommige gevallen namelijk ingrijpende gevolgen voor het productieproces. Ook bij de Aviko-bedrijven zijn de afgelopen jaren grote stappen gezet in de

'Afnemers eisen dat je duurzaam bent'

Petra Hissink en Johan Dijkstra in de onderzoeksruimte

verduurzaming van het productieproces. De trots op dit gebied is de nieuwe fabriek in Steenderen, waarvan het nieuwe vrieshuis nagenoeg energie-neutraal draait. Een andere primeur had onlangs de fabriek van Rixona in Warffum. Daar is een warmtepomp operationeel geworden die met groene stroom restwarmte omzet in bruikbare energie. Het is de eerste Cosun-fabriek met een industriële warmtepomp. Andere bedrijven zullen volgen.

Slimme toepassing

“De warmtepomp levert meer financieel rendement dan van te voren ingeschat”, aldus Dijkstra. Aan CO₂ levert de investering een besparing op van 1.100 ton CO₂, omgerekend naar aardgas: ruim 600.000 m³ per jaar. De voorbereiding en implementatie heeft twee jaar gekost. Een totaal nieuwe uitvinding is het overigens niet, eerder een slimme toepassing van bestaande technieken. “Kopiëren met trots is ook een manier van innoveren”, stelt Petra Hissink. Zo wordt in het SCO₂RE-programma onder andere ook gekeken naar de industriële toepassing van groene waterstof en naar nieuwe interessante vormen van warmtegebruik en warmtebatterijen.

E-boilers

Ook in de Rixona-fabriek in Venray wordt op een slimme manier techniek toegepast. In die fabriek draait vanaf

2024 een zogeheten e-boiler mee in het productieproces. Als aardgas tijdelijk duurder is dan stroom schakelt de productie automatisch om op elektriciteit en omgekeerd. Dat scheelt aanzienlijk in de kosten. Petra Hissink: “Je bent zo heel flexibel. Het ideale plaatje is dat een fabriek zo op alleen groene stroom en biogas werkt. Dat is het eindplaatje. Dan heb je geen fossiele brandstof meer nodig.”

V-rise

Ook de suikerfabrieken overwegen hun productieproces deels te gaan elektrificeren. De fabrieken behoren overigens al tot de energiezuinigste ter wereld, omdat Cosun als grootverbruiker van aardgas al meer dan dertig jaar investeert in energie-efficiency en energiebesparing. Dat gaf concurrentievoordeel. Nu moet daarin voor de huidige klimaatdoelen een nieuwe slag gemaakt worden. “Dat is een stuk ingewikkelder en moeilijker”, zegt Hissink. “De moeilijkheid bij innovaties zit hem vaak in de integratie van een systeem in een bestaand productieproces en in een bestaande fabrieksomgeving.” Wat het hier extra ingewikkeld en duur maakt, is dat door de elektrificatie het hele productieproces (de indamping tot suiker) ingrijpend veranderd moet worden. “De suikerproductie vindt nu plaats in zogeheten batches, in porties suikerstroop, maar dat moet een continue stroom van stroop

worden, omdat je bij het gebruik van warmtepompen een veel stabielere processing nodig hebt”, vertelt Dijkstra. Zoals het systeem nu is ingericht, werkt het optimaal, maar om over te schakelen op continue kristallisatie moeten op meerdere plekken wijzigingen worden aangebracht. Dijkstra: “Je hebt te maken met meerdere warmtepompen die met elkaar heel robuust moeten samenwerken.” Een dusdanig grootschalige ingreep is wereldwijd niet eerder vertoond. Het levert Cosun een CO₂-reductie van 40 tot 50%.

Het elektrificatieproject in de suikerfabrieken heeft de naam V-rise meegekregen. Binnenkort zullen de eerste beslissingen hierover genomen moeten worden. Met de uitvoering is dan zo’n vier tot vijf jaar gemoeid, aldus Dijkstra.

Bottleneck

Petra Hissink: “In onze strategie Unlock 25 is als doelstelling 45% CO₂-reductie in 2030 ten opzichte van 2018 opgenomen. En ook voor de concurrenten in het buitenland geldt: in 2050 moet de CO₂-uitstoot netto nul zijn. Ook zij zitten niet stil.” Johan Dijkstra: “De druk om te innoveren is groot. Het gaat er niet om of we het kunnen, maar hoe snel we dat kunnen.” De grootste bottleneck in Nederland voor elektrificatie is momenteel de capaciteit van het stroomnetwerk, maar ook daaraan wordt gewerkt.

Ton Schönwetter
redacteur

‘Ingrijpende en ingewikkelde aanpassingen’

Het Cosun Nutrition Center doet voedingsvoorlichting

Het Kenniscentrum suiker & voeding in Hilversum heeft zijn basis verbreed en heet sinds vorig jaar het Cosun Nutrition Center. Centraal in dit wetenschappelijk voorlichtingscentrum staat voeding, gezondheid en duurzaamheid en de toegevoegde nutritionele waarde van de producten van Cosun in het eetpatroon.

Bij het Cosun Nutrition Center draait het om onderzoek en voorlichting rond plantaardige voeding en nutriënten als suikers, zetmeel, voedingsvezels en plantaardige eiwitten. Maar ook om alle nieuwe voedingsmiddelen en ingrediënten die Cosun ontwikkelt. Dat past ook goed bij de nieuwe strategie van Cosun. Het sluit bovendien naadloos aan op de 'One Cosun'-filosofie, waarbij het concern door samenwerking en integratie meer samenhang tussen de bedrijven creëert en dus slagvaardiger is en beter en sneller kan innoveren. De vruchten hiervan zijn weer ingrediënten bij de uitvoering van de Unlock 25-strategie.

Cruciaal

Met de omvorming naar Cosun Nutrition Center wordt de focus verlegd van voedingsvoorlichting over alleen suiker naar voorlichting over alle voedingsmiddelen en Cosun-ingrediënten. Dan gaat het niet alleen over bijvoorbeeld inuline, maar ook over de voedingskundige aspecten van bijvoorbeeld Fidesse, een ingrediënt voor onder andere vegaburgers, gemaakt uit bietenpulp. En over de jongste Cosun-generatie eiwitproducten, zoals Tendra (een eiwitisolaat uit de veldboon). Die verbreding in de kennisontwikkeling en het delen daarvan is cruciaal, want Cosun zet in zijn Unlock 25-strategie in op de groei en de doorontwikkeling in gezondheidsbevorderende ingrediënten. Dat onderdeel moet samen met 'groene alternatieven' de komende

jaren uitgroeien tot een stevige, derde pijler onder het concern, naast suiker en aardappelen.

Wetenschappelijke kennis

Het Nutrition Center heeft daarin onder meer de taak de wetenschappelijke kennis over die ingrediënten onder de aandacht te brengen bij diverse doelgroepen, waaronder gezondheidsprofessionals zoals diëtisten. Medewerkers van het Nutrition Center maken factsheets, organiseren webinars en geven bijvoorbeeld gastpresentaties bij beroepsopleidingen. Daar is behoefte aan. "Diëtisten zijn praktisch opgeleid. Ze hebben minder kennis van de ontwikkeling in de wetenschap en tijd om al die ontwikkelingen te volgen", stelt Janine Verheesen, directeur van het Cosun Nutrition Center. "Voor zover het om

de Cosun-ingrediënten gaat, is de voorlichting van het Nutrition Center erop gericht die wetenschappelijke voedingskennis met hen te delen". Belangrijk zijn ook de congressen voor diëtisten en voedingswetenschappers. Ook die heeft het Center in het vizier, zowel als het om de voorlichtingsboodschap gaat als om zijn eigen wetenschappelijke kennis verder te vergroten. Onderdeel van het werk is ook stelselmatig contact onderhouden met wetenschappelijke kennisinstituten. Het Nutrition Center participeert ook zelf in wetenschappelijk onderzoek.

Belangenbehartiging

Het Nutrition Center is ook actief bij wetenschappelijke organisaties die zich bezighouden met richtlijnen over voeding, gezondheid, duurzaamheid

Janine Verheesen en Andries Olie

'Suiker is nu één van de dossiers'

en/of voedingsbeleid, zoals de Gezondheidsraad, EFSA (de Europese autoriteit voor Voedselveiligheid) en de WHO (de wereldgezondheidorganisatie). Het Center controleert alle nieuwe voedingsrichtlijnen op mogelijke relevantie voor Cosun-producten en op wetenschappelijke onderbouwingen. Het Center komt in actie als (concept)richtlijnen niet correct of onvolledig zijn, want dat kan verreikende gevolgen hebben voor Cosun-producten. Zo heeft het Center onlangs onder andere gereageerd op een concept-WHO-richtlijn over koolhydraten. Daarin werd uitsluitend geadviseerd 'van nature aanwezige vezels' te consumeren. "Dat zou betekenen dat de inulinevezels van Sensus niet onder het advies zouden vallen, want die zijn geëxtraheerd uit cichoreiwortels. Dat heeft nogal wat consequenties", aldus Andries Olie, specialist Voeding, Gezondheid en Duurzaamheid bij het Center. "Over de aardappel was in die conceptrichtlijn zelfs helemaal niets opgenomen, terwijl die vol zit met gezonde nutriënten. En een aantal statements over suiker was niet wetenschappelijk onderbouwd." Het Nutrition Center heeft de wetenschappelijke inzichten over koolhydraten in de Cosun-producten inmiddels gebundeld in een paper die gebruikt wordt bij de voorlichtingsactiviteiten.

Het Center zit namens Cosun onder meer ook in diverse werkgroepen van EU Specialty Food Ingredients om ook daar de belangen van Cosun te behartigen. Om diezelfde redenen zit het Center ook in diverse commissies en werkgroepen van de Federatie Nederlandse Levensmiddelen

Industrie, de koepelorganisatie van de voedingsmiddelenindustrie.

Overigens vervult het Nutrition Center ook een waakhondfunctie als het om reclame-uitingen gaat. Onlangs nog is bij de Reclame Code Commissie een zaak gewonnen die was aangespannen naar aanleiding van een reclamefilmpje van air up waarin laatdunkend werd gedaan over suiker. "De aandacht voor suiker in de voedingsvoorlichting blijft", verzekert Andries Olie. "Suiker is nu echter één van de dossiers."

Suiker en eiwitten

"Er is geen vakgebied waar zoveel mythen en onwaarheden over worden verkondigd als over voeding", zegt de directeur van het Nutrition Center. Ook bij overheid en politiek ontbreekt het veelal aan inhoudelijke kennis van zaken, constateert Verheesen. Dat speelt bijvoorbeeld bij discussies over suiker en de suikertaks. "Als je suiker uit voedsel weghaalt, leidt dat niet automatisch ook tot een vermindering van het aantal calorieën. Soms zorgt het voor een stijging bijvoorbeeld, omdat de consument denkt dat een product gezonder is en hij er dan meer van kan eten. Zo'n taks heeft dan dus geen enkele toegevoegde waarde." "Het is mooi dat we inuline in ons productportfolio hebben. Dat levert minder calorieën dan suiker en vet en zorgt ook voor vezelverrijking in producten waar het aan toegevoegd wordt", vult Andries Olie aan.

De voedingskennis bijspijkeren bij iedereen is cruciaal, zegt Janine Verheesen, want de kennis over de gezondheidsaspecten van de Cosun-ingrediënten en -producten is beperkt. Onbekend maakt onbemind. "Dan gaat het niet alleen om voeding en gezondheid, maar ook om de plaats van plantaardige voeding in een duurzaam voedingspatroon", aldus Andries Olie. Cosun zet sterk in op plantaardig eiwit als vervangend ingrediënt van dierlijk eiwit. "Kennis over de voedingskundige eigenschappen van plantaardige eiwitten is voor gezondheidsprofessionals van groot belang", benadrukt Olie.

Wetenschappelijke adviesraad

"Wij doen geen marketing, alleen voorlichting. Wij vertalen wetenschappelijke inzichten naar informatie voor specifieke doelgroepen", benadrukt Verheesen. Het Center wordt daarin bijgestaan door een adviesraad van vijf hoogleraren van verschillende universiteiten en met diverse voedinggerelateerde specialismen. De raad is verantwoordelijk voor de inhoud en het beleid van de wetenschappelijke activiteiten en de communicatie. Uitgangspunt bij de voorlichtingsactiviteiten zijn onder andere de richtlijnen van de Gezondheidsraad en het Voedingscentrum. Het Nutrition Center zelf heeft vijf medewerkers in dienst. Een zesde volgt in de loop van dit jaar.

Naamsbekendheid

Tegelijkertijd met de verbreding naar de voorlichting over alle voedingsproducten heeft het Center ook zijn vleugels naar het buitenland uitgeslagen. Ook daarin volgt het Center de Cosun-strategie. "De thema's waar wij op werken, spelen wereldwijd", zegt Verheesen. Voorlopig ligt de nadruk vooral op de EU. "Eerst moeten we onze naamsbekendheid vergroten. Ook intern bij Cosun en bij de telers, want dat zijn de ambassadeurs van Cosun."

Ton Schönwetter
redacteur

'Over voeding zijn veel mythen en onwaarheden'

Kennis versneld inzetten

Dankzij de eendrachtige samenwerking tussen de WUR, het IRS en de agrarische dienst kan de teler flinke slagen maken in de teelt. Er wordt veel kennis ontwikkeld. De uitdaging is die snel in de praktijk toe te passen.

Onlangs is het Unitip-jaarverslag 2022 verschenen. Een nuttig naslagwerk, waarin we de ervaringen uit het teeltjaar benoemen en waaruit lessen te trekken zijn. Ook in speciale Unitip-bijeenkomsten is teruggekeken op het teeltjaar. In kleine groepen zijn die teeltervaringen besproken. We zien dat vele ontwikkelingen in de teelt relatief snel worden opgepakt. Goed voorbeeld zijn de manieren waarop schade door vergelingsziekte en bladschimmels worden aangepakt. De voorsprong in de suikeropbrengst breiden we in vergelijking met ons omringende landen stap voor stap verder uit. Ons uitvoerige onderzoeks- en innovatieprogramma speelt hierbij een belangrijke rol. Het wetenschappelijk onderzoek, zoals uitgevoerd door WUR, aansluitend het praktijkonderzoek van het IRS en de wijze waarop de agrarische dienst de kennis samen met de bietentelers in de praktijk brengt, is effectief.

Onderzoek en innovatie

Het praktijkonderzoek van het IRS richt zich vooral op suikerbieten. In het IRS-gedeelte van deze Cosun Magazine worden verschillende lopende onderzoeken toegelicht, waarbij samenwerking is met andere partijen in het bouwplan. Diverse problemen in de teelt hebben een

IRS-proefveld met groenbemesters

samenhang met andere teelten en met rotatiebesluiten. In veel gevallen vindt coördinatie in het onderzoek plaats vanuit BO Akkerbouw of WUR Wageningen. Het IRS en Cosun Beet Company nemen in meerdere zogenoemde publiek private samenwerkingen (PPS) deel aan onderzoek of nemen hierin het voortouw. Deze effectieve manier van samenwerken brengt met zich mee dat het onderzoek daadwerkelijk gericht is op de uitdagingen vanuit de praktijk. Ons uitgangspunt is, dat onderzoek moet leiden tot het beantwoorden van de vragen van onze telers.

Focus op bladschimmels

Voor 2023 staan weer nieuwe ontwikkelingen op de rol. De BAS-app wordt verder verbeterd. De registratie van teeltwaarnemingen door de agrarische dienst wordt efficiënter ingericht.

Extra aandacht gaat dit jaar uit naar de beheersing van bladschimmels. Veel kennis is aanwezig, maar wordt nog niet overal precies op tijd ingezet. Daarom is een uitgebreide voorlichtingscampagne opgezet om de telers komend seizoen optimaal te informeren over de juiste aanpak. De bladschimmelwaarschuwing wordt verder verbeterd. Het aantal sensoren dat voortdurend het microklimaat in het bietengewas registreert, wordt uitgebreid en telers worden daarbij financieel ondersteund. Het systeem helpt de teler tijdig en specifiek voor het eigen perceel de juiste maatregelen te nemen.

Nieuw onderzoek

In 2023 wordt ook extra onderzoek uitgevoerd. Naast de invloed van rassen, wordt onderzocht welke middelen op welk moment en in welke combinatie het beste resultaat opleveren. Nieuw is of er verschillen zijn in zogenaamde isolaten van de bladschimmel cercospora. Verder wordt onderzocht wat de invloed is van gewasresten, groenbemesters en onkruiden op de ontwikkeling van bladschimmels. Duidelijk is dat het probleem niet alleen in de bietenteelt zelf kan worden aangepakt, maar dat het integraal in het bouwplan aandacht moet krijgen.

Het zaaiseizoen is dit jaar laat op gang gekomen. We beginnen met een kleine achterstand. Desondanks ligt er weer een uitdaging om een goede en liefst bovengemiddelde suikeropbrengst te behalen.

Pieter Brooijmans
manager agrarische dienst

Vergelingsziekte

Innovaties versterken de suikerketen

In Unlock 25, de ontwikkelingsstrategie van Cosun, wordt sterk ingezet op innovatie. In de gehele suikerketen zijn tal van innovaties gaande. Het gaat daarbij om verduurzaming, efficiencyverbetering en productinnovatie. Onder andere de fabrieken van Cosun Beet Company wacht een ingrijpende verandering: V-rise.

Bietenpulp biedt veel mogelijkheden

In het 124-jarig bestaan van de coöperatieve suikerverwerking zijn vele soorten innovaties geweest, die geleid hebben tot de keten van biet tot suiker, zoals die nu is. In de huidige situatie zijn innovaties gericht op wat we meer kunnen doen met onze plant en hoe we de teelt en verwerking verder kunnen verbeteren, zodat we toekomstbestendig blijven. Cosun Beet Company heeft door samenwerking tussen afdelingen en met andere bedrijven voorstellen uitgewerkt, onderzoeken gedaan en nieuwe, andersoortige producten gemaakt.

Technologie

Het platform Groeikracht Cosun initieert en toont innovaties om de teelt robuuster te maken en telers te ondersteunen bij de maatschappelijke wensen en uitdagingen, waarmee ze te maken hebben. Technologie speelt daarin een steeds grotere rol. Voor mechanische onkruidbestrijding worden computergestuurde machines ingezet. Wiedrobots, zoals de FarmDroid, zitten in een praktijktestfase. Dit jaar worden ze tevens uitgerust met spotsprayers. Op vier percelen vinden vergelijkingsdemo's plaats. Digitalisering en dataverwerking bieden de komende jaren tal van mogelijkheden voor steeds weer nieuwe innovaties.

V-rise

In de fabrieken staan onderzoek en technologische innovaties aan de basis van de verduurzaming van het productieproces. Voor de verdere verlaging van de CO₂- en ammoniakuitstoot liggen diverse plannen klaar. Een daarvan is het V-rise-project. Met de technologie uit dit project kan Cosun Beet Company suiker met elektrische energie

continu koken. Het V-rise-project wordt nu verder uitgewerkt, waarna een investeringsvoorstel volgt. Implementatie van de technologie van V-rise levert circa 50% energiebesparing.

Efficiënter transport

Voor verdere verduurzaming wordt in de keten onder andere ook gekeken naar het transport van de bieten en van suiker. Slimmere softwareprogramma's kunnen ervoor zorgen dat auto's efficiënter worden ingezet. Documentafhandeling vindt steeds meer geautomatiseerd en via bluetooth-verbindingen plaats. In verdere samenwerking wordt uitbreiding van het scheepstransport onderzocht. Transport over water is duurzamer.

Productinnovatie

Ook in de productontwikkeling ontstaan vanuit onderzoek innovaties. Pulp is, behalve diervoeder voor de veehouderij, ook grondstof voor andere producten en toepassingen. Zo worden in de papierindustrie bietenvezels gebruikt voor de papierproductie. Het papier krijgt een bestemming als verpakkingsmateriaal voor de afzet van onze kilogram-pakken kristalsuiker en cadeau-inpakpapier. Ook wordt van pulp Fidesse gemaakt. Dit vezelrijke product wordt gebruikt om vegaproducten te maken, zoals hamburgers en borrelhapjes. Door Fidesse toe te passen wordt het vocht beter vastgehouden, waardoor het mondgevoel sterk verbetert.

Bij andere producten, zoals Betacal en suiker, zijn diverse innovaties in onderzoek. Het zal nog wel enige jaren duren voordat die in de markt terug te vinden zullen zijn. Onderzoek en innovatie kosten tijd.

Arno Huijsmans
directeur agrarische zaken

Hamburger gemaakt met Fidesse

Veranderende aanpak onkruidbestrijding in de toekomst

Een aantal belangrijke herbiciden voor de suikerbietenenteelt wordt in de Europese Unie beoordeeld voor herregistratie. Dit geldt onder andere voor de middelen op basis van fenmedifam (ondermeer Corzal SE) en metamitron (ondermeer Goltix SC), waarvoor een herregistratie niet vanzelfsprekend is. Daarnaast is er Europese wetgeving om in 2030 tot een vermindering van ruim 50% werkzame stof te komen. Hiermee rekeninghoudend worden in het onderzoek naast de chemische aanpak ook mechanische opties meegenomen.

Een schone start aan het begin van de teelt blijft een voorwaarde om het onkruid het hele seizoen te beheersen. Op de lichte gronden is het mogelijk om voor het zaaien te (eco)ploegen. Hierdoor wordt direct met een schoon perceel begonnen. Op grond waar ploegen in het voorjaar niet mogelijk is en waar de aanwezige onkruiden nog relatief klein zijn, kunnen de onkruiden met een zaaibedcombinatie met brede ganzenvoeten worden bestreden.

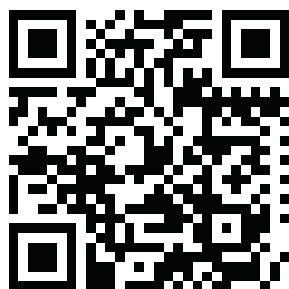
Vals zaaibed maken

Als het nog te vroeg is om te zaaien, maar het land zonder bodemverdichting wel begaanbaar is, is de aanleg van een vals zaaibed een goede optie om de onkruiddruk te verminderen. In de praktijk worden goede ervaringen opgedaan bij de aanleg van een vals zaaibed volgens de 3-4-5-methode: in totaal 3 x bewerken, maximaal 4 cm diep en de bewerkingen herhalen om de 5 dagen. Bij de eerste bewerking is het nog niet nodig om de oppervlakte intensief te bewerken, bij de tweede en derde bewerking wordt het gewenste zaaibed bereikt. Tijdens en na de vals-zaaibed-bewerkingen zijn steeds ideale weersomstandigheden vereist. De bewerkingen kunnen voor meer verslempings- en winderosiegevaar zorgen op slemp- en stuifgevoelige gronden.

Pak probleemonkruid aan kort na zaai

Bodemherbiciden bestrijden een aantal 'probleemonkruiden' beter en het

kan de naopkomstbestrijding wat makkelijker maken. Op gronden met een organische stofgehalte hoger dan 5% werken bodemherbiciden vaak matig. Wordt veel bingelkruid en/of hondspeterselle verwacht, dan is het advies 0,05-0,10 liter per hectare Centium 360 CS of 3 liter per hectare Goltix Queen/Kezuro te gebruiken. Centium 360 CS kan op lichte gronden en onder vochtige omstandigheden enige witverkleuring aan de bieten veroorzaken. Centium 360 CS heeft ook een goede werking op varkensgras en zwaluwtong, maar

Meer informatie over Groeikracht Cosun Onkruid Platforms

Verantwoordelijkheid van deze rubriek

Postbus 20
4670 AA Dinteloord
0165-516 070
irs@irs.nl
www.irs.nl

Eindredactie
Jurgen Maassen

Aanleg vals zaaibed

werkt niet op kamille. Een brede werking heeft de combinatie van 0,05 liter per hectare Centium 360 CS + 2 liter per hectare Goltix Queen/Kezuro.

Lagedoseringensysteem

De strategie van de chemische onkruidbestrijding na opkomst is dit seizoen niet anders dan afgelopen jaren. Dezelfde herbiciden zijn nog toegelaten en de advisering is uitgebreid beschreven in het Gewasbeschermingsbulletin en ook via de applicatie van IRS-LIZ-Onkruidbeheersing (www.irs.nl/ILO) beschikbaar.

Schoffelen en eggen

Uit onderzoek en op Cosun Onkruid Platforms is gebleken dat de inzet van herbiciden in combinatie met mechanische onkruidbestrijding tot een goed resultaat kan leiden. Echter, een goede inzet van mechanische onkruidbestrijding is alleen mogelijk als dit vanaf het begin van de teelt deel uitmaakt van de strategie en de planning. Een ondiep bewerkt (klei) of goed aangedrukt (zand) zaaibed is belangrijk, om ervoor te zorgen dat de zaai niet te diep komt te liggen. Daarnaast is het belangrijk de spoorbreedte en breedte van de zaaimachine, schoffelmachine en wiedege op elkaar af te stemmen.

Op stuifgevoelige gronden is de inzet van mechanische onkruidbestrijding in het begin van de teelt meer beperkt. Vanaf het tweebladstadium van de bieten kan ondiep geschoffeld worden (1-2 cm). Voor werking in de rij kan een schoffel vanaf het zesbladstadium uitgebreid worden met torsiewieders (slepende tanden) of vingerwieders (rubberen 'vingers'). De wiedege kan ongeveer vanaf het vierbladstadium van bieten worden ingezet, waarbij de eg effectief is op de meeste kiemende onkruiden. De kosten van eggen zijn relatief laag, waardoor de totale kosten van onkruidbestrijding niet hoger liggen dan enkel chemische bespuitingen. De wiedege heeft echter weinig effect op grotere onkruiden en aanwezige

grasachtigen. De toepassing van een wiedege is veilig op een redelijk ontwikkeld stuifdek. Bij kleine nakiemers in de rij kan worden aangeaard voor het sluiten van het gewas. Grond wordt naar de gewasrij geschoven en klein onkruid wordt ondergedekt.

Richting de toekomst

Richting 2030 zullen we waarschijnlijk minder herbiciden ter beschikking hebben. Met dit gegeven zijn veel fabrikanten bezig om mechanische oplossingen te ontwikkelen. Met cameragestuurde schoffels en met de moderne wiedege met veerdrukregeling zijn al opties praktijkrijp. Met digitale cameratechnologie wordt onkruid bestrijden in de rijen een mogelijkheid. Met volveldsspuitmachines kan plaatsspecifiek worden gespoten met behulp van een taakkaart of digitale camera's. Om al deze mogelijkheden en ontwikkelingen te zien, worden dit jaar weer vele demonstraties gehouden. Met name een bezoek aan één van de Cosun Onkruid Platforms wordt van harte aanbevolen (www.groeiKracht.cosun.nl/projecten/onkruidbeheersing/ of scan de QR-code).

Sjef van der Heijden
specialist onkruidbeheersing
en techniek

Wiedeggen onder droge omstandigheden

Vergelingsziekte-tolerante en -resistente rassen worden getest op proefvelden. Mogelijk helpen dit soort rassen in de toekomst het aantal bespuitingen tegen bladluizen en vergelingsziekte te reduceren.

Nieuwe wegen in de beheersing van vergelingsziekte

Vergelingsziekte, dat wordt overgebracht door bladluizen, kan veel schade veroorzaken in suikerbieten. Momenteel wordt veel onderzoek gedaan naar alternatieve beheersingsstrategieën om de hoeveelheid insecticiden voor de beheersing van de ziekte te verminderen.

In de toekomst zal beheersing van vergelingsziekte bestaan uit een combinatie van maatregelen. Telers zullen resistente of tolerante bietenrassen inzetten. Daarnaast zal, net zoals het sparen van natuurlijke vijanden, ouderdomsresistentie worden bevorderd. Ook zal de bladluiswaarschuwingsdienst actief zijn om te bepalen of en wanneer een teler een bespuiting moet uitvoeren. Door dit te doen en dit eventueel te combineren met een rijenbespuiting kan een teler voldoen aan de voorwaarden die gesteld

worden in de 'Farm tot Fork-strategie' van de Europese Unie.

Bladluisontwikkeling

Vroeg in het seizoen veroorzaken bladluizen meer schade door het overbrengen van vergelingsvirussen dan later in het seizoen. Dit komt doordat de ontwikkeling van suikerbieten geremd wordt door de virussen. Dit effect is bij kleine bieten het grootst. Daarnaast vermenigvuldigen bladluizen zich sneller op jonge planten, dan op oudere planten.

Bovendien zijn vroeg in het seizoen nog maar weinig natuurlijke vijanden aanwezig, waardoor de bladluizen zich óók sneller kunnen vermeerderen. Akkerranden zijn niet in staat om al vroeg in het seizoen voldoende natuurlijke vijanden te leveren voor de beheersing van bladluizen in suikerbieten. Gelukkig is er wel een positief effect van tussenzaaien van gerst, zoals ook bij een antistufdek gebeurt. Hierdoor kunnen bladluizen de jonge planten minder goed vinden en worden schadedrempels later bereikt.

Het hele groeiseizoen een gezond gewas houden is een groter wordende uitdaging

Omdat bladluizen zich minder snel vermeerderen op oudere planten, wordt op deze manier meer gebruik gemaakt van de van nature aanwezige ouderdomsresistentie in suikerbieten. IRS doet momenteel in samenwerking met andere partijen ook onderzoek naar nieuwe zaadbehandelingsmethoden en de inzet van natuurlijke vijanden om de jonge bietenplanten te kunnen beschermen en de opbouw van de populatie bladluizen nog meer te remmen. Dit kan ervoor zorgen dat telers later kunnen starten met bespuitingen en uiteindelijk één of meerdere bespuitingen uit kunnen sparen.

Inzet resistente rassen

Ook wordt er in samenwerking met kweekbedrijven gekeken naar de inzet van resistente en tolerante rassen voor de vergelingsvirussen BYV, BMV en BChV. De opbrengstpotentie van deze rassen was in het rassenonderzoek afgelopen jaar nog onvoldoende. Toch zet deze ontwikkeling door. De verwachting is dat er over een aantal jaren rassen beschikbaar zijn met een hogere opbrengstpotentie. Naast dat deze rassen minder gevoelig zijn voor aantasting door

de vergelingsvirussen, is het bij deze rassen ook niet nodig om na half juni nog bespuitingen tegen bladluizen uit te voeren. Het uitsparen van bespuitingen na half juni leidt ook tot een reductie van insecticidegebruik.

Minder door rijntoepping

Ondanks dat in de toekomst de bladluizen zich vroeg in het seizoen minder snel zullen kunnen opbouwen en na half juni geen bestrijding meer nodig zal zijn bij resistente rassen, zal het nog steeds nodig zijn de bieten in de tussenliggende periode te beschermen met insecticiden. Een kortere periode dat bladluizen dan schade kunnen veroorzaken zal uiteraard leiden tot minder bespuitingen. In IRS-proeven bleken systemische insecticiden bij inzet tot aan het acht- tot tienbladstadium bij een rijntoepping even effectief als bij een volveldsbepuiting. Dus ook middels een rijntoepping kan een teler de hoeveelheid middel in de toekomst reduceren.

Meer informatie

In de teelthandleiding 'Vergelingsziekte' is meer te lezen over deze virussen: www.irs.nl/vergelingsziekte.

Elma Raaijmakers
specialist insecten en aaltjes

Bladluizen vermeerderen zich sneller op jonge planten dan op oudere. Daarom richt het onderzoek zich op de beheersing van bladluizen in een vroeg groeistadium, zodat schadedrempels pas later worden overschreden en een bespuiting uitgespaard kan worden.

Biostimulanten in bieten

Een biostimulant wordt in de meest recente Europese Meststoffenverordening omschreven als een product dat voedingsprocessen in de plant stimuleert, onafhankelijk van het nutriëntengehalte, met als doel een of meer van de volgende eigenschappen te verbeteren:

- 1) het verhogen van de nutriëntefficiëntie;
- 2) het verbeteren van de tolerantie tegen abiotische stress;
- 3) het verbeteren van de productkwaliteit;
- 4) het vergroten van de beschikbaarheid van nutriënten in de grond.

Het is vaak lastig om te zien of een biostimulant daadwerkelijk heeft geleid tot een beter resultaat. De door IRS op proefvelden geteste biostimulanten bleken geen directe meerwaarde op opbrengst en kwaliteit te hebben. Er zijn echter veel uiteenlopende producten beschikbaar en ieder perceel is weer anders. Om de werking van biostimulanten gericht te onderzoeken zijn Europese normen opgesteld. Deze normen worden nog uitgewerkt in Nederland en zijn bruikbaar in het onderzoek. Wanneer u overweegt om biostimulanten in te zetten, is het ook zinvol om bij toepassing een deel over te slaan. Daarna kunt u zelf monitoren of het gewas op een toepassing reageert.

André van Valen
specialist bemesting

Ger Evenhuis (l) en Jos Derks onthullen de plaquette van de eerste Inspiratieboerderij

Groeikracht Cosun opent eerste Inspiratieboerderij

Op 16 maart is in Volkel de eerste Inspiratieboerderij van Groeikracht Cosun feestelijk geopend. Op het erf van de familie Derks gingen belangstellenden in gesprek over de toekomst van de akkerbouw en over de innovaties die bij de Inspiratieboerderijen in de praktijk gedemonstreerd zullen worden.

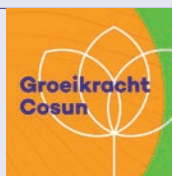
Boerenpraktijk

Inspiratieboerderijen zijn een nieuwe activiteit van Groeikracht Cosun, met als doel innovaties te koppelen aan de boerenpraktijk. Naast bezoeken aan demodagen en landbouwbeurzen is het voor telers zeer waardevol om van collega-telers te horen wat hun ervaring is met nieuwe technieken. Op de Inspiratieboerderij tonen we de komende jaren de oplossingen die beschikbaar zijn om de teelt nog toekomstbestendiger te maken. Een impressie van de opening is te zien op www.groeikracht.cosun.nl. Of kijk op www.youtube.com en zoek op 'inspiratieboerderij'.

Groeikracht

Het praktijkkennisnetwerk Groeikracht Cosun zet zich in voor samen werken aan een toekomstbestendige teelt. De uitdagingen in de akkerbouw worden urgenter en Groeikracht bouwt haar activiteiten steeds verder uit. Sinds kort heeft het platform ook eigen kanalen op sociale media, en laat vanuit haar netwerk steeds meer zien. Je kunt Groeikracht Cosun vinden op:

- LinkedIn
- YouTube
- Facebook
- www.groeikracht.cosun.nl

Personeelswijzigingen agrarische dienst

Michiel van Mol is de nieuwe teamleider Agro Zuidwest-Nederland. Hij is de opvolger van Harm-Jan Riemens. Erwin Bessembinders is gestopt met zijn werkzaamheden als teamleider Agro Noordoost-Nederland. In zijn plaats zal Arjan van der Vinne per 1 mei met zijn werkzaamheden beginnen.

Friesland valt nu onder de verantwoordelijkheid van Kees Geschiere, teamleider Agro Noordwest-Nederland. Kees Langebeek is de nieuwe manager Agro Logistiek. Hij was voorheen manager Consumentenproducten en heeft eerder gewerkt bij de agrarische buitendienst.

Bietentoeerisme

Voor bietentoeerisme (= bieten leveren vanaf een andere ligplaats) geldt de voorwaarde dat voldoende hectares bieten zijn uitgezaaid. Om dit vast te stellen wordt gekeken naar de door de bietenteler gerealiseerde suikeropbrengsten van de afgelopen vijf jaren. Van die vijf jaar worden het beste en het slechtste jaar niet meegerekend. Het uitgangspunt is het gemiddelde van de overgebleven drie jaren. Als het uitgezaaide areaal

maal dit gemiddelde gelijk of hoger is dan de toewijzing min 5% heeft de teler voldoende gezaaid om aan bietentoeerisme te mogen doen. De informatie is te raadplegen op het ledenportaal.

Misoogsten

Mocht het zo zijn dat door misoogsten vanwege bijvoorbeeld ziektes of wateroverlast de norm 3 uit 5 geen goed beeld geeft van het opbrengstgemiddelde en een teler daardoor uitgesloten wordt van bietentoeerisme, dan kan hij bij de commissie ledenzaken een verzoek tot ontheffing doen om alsnog mee te kunnen doen. Een verzoek hiertoe, voorzien van redenen, kan ingediend worden via de contactpersoon van de agrarische dienst. Bij voorkeur voor 1 september, zodat het verzoek tijdig in behandeling genomen kan worden.

Tijdelijke toelating Batavia

De minister heeft te kennen gegeven dat in de periode 1 april tot 15 juli het middel Batavia in suikerbieten mag worden toegepast voor het bestrijden van groene luis. Met deze aanvulling in het middelenpakket hebben we voor 2023 alsnog een goede mogelijkheid om vergelingsziekte te voorkomen.

